

Alındı: 4 Kasım 2019 - **Düzeltildi:** 11 Mayıs 2020 - **Kabul Edildi:** 19 Haziran 2020 - **Yayımlandı:** 30 Haziran 2020

Kaynakça Bilgisi: Göklen, A. & Tufan, E. (2020). Müzik Eğitimcileri Tarafından Kurulan Ulusal ve Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşlarının Amaç ve İşlevleri, *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 18–33.

Citation Information: Göklen, A. & Tufan, E. (2020). A Study On The Purposes and Functions of National and International Non-Governmental Organizations Established by Music Educators, *Ihlara Journal of Educational Research*, 5(1), 18–33.

MÜZİK EĞİTİMCİLERİ TARAFINDAN KURULAN ULUSAL VE ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ AMAÇ VE İŞLEVLERİ¹

Ayşegül GÖKLEN², Enver TUFAN³

Öz

Bu araştırma; ülkemizde ve yurt dışında müzik eğitimcileri tarafından kurulmuş olan sivil toplum kuruluşlarının incelenmesi, bu kuruluşların işlevlerinin ve toplumsal yaşama katkılarının değerlendirilmesi ile tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik önerilerde bulunulması amaçlarını içermektedir. Seçilen sivil toplum kuruluşlarının toplumsal yaşamdaki yerlerinin saptanması; müzik eğitime katkıları ve müzik eğitimcilerine etkilerinin incelenmesi yönünden önemlidir. Araştırma, betimsel bir çalışmadır. Veri toplama tekniğı olarak yapılan literatür çalışmasının ardından, araştırmanın amacına uygun olarak gerekli verileri toplamak üzere yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış ve seçilen sivil toplum kuruluşlarındaki ilgili kişilere ulaştırılarak cevaplandırılmaları istenmiştir. Araştırmanın evrenini müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşları, örneklemini ise farklı ülkelerden seçilen 4 sivil toplum kuruluşu oluşturmaktadır. Araştırmadaki kavramların tanımlanmasında, ülkemizde ve yurt dışında bulunan kurumların yönetmeliklerinin ve tüzüklerinin belirlenmesinde ve incelenmesinde, bu kurumların internet sitelerinde yayımlanmış olan kaynaklarından belge tarama yöntemi ile yararlanılmıştır. Elde edilen bulguların değerlendirilmesi sonucunda, müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşlarının, müzik eğitiminin uygulanmasında ve yaygınlaştırılmasında önemli çalışmalar yaparak ülkelerinin sanat, eğitim ve toplumsal hayatına katkı sağladıkları ve bu yöndeki eksikleri giderme konusunda etkin oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sivil toplum kuruluşu; müzik eğitimi; müzik eğitimcisi.

¹ Bu çalışma birinci yazarın yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

² Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Aksaray, Türkiye, aysegulgoklen@aksaray.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-2265-2977>.

³ Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Ankara, Türkiye, etufan@gazi.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2037-2376>.

A STUDY ON THE PURPOSES AND FUNCTIONS OF NATIONAL AND INTERNATIONAL NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS ESTABLISHED BY MUSIC EDUCATORS

Abstract

This research; examining non-governmental organizations founded by music educators in our country and abroad, and making proposals for eliminating the deficiencies identified by their functions and their contributions to social life. Identification of the places in social life of selected non-governmental organizations; contribution to music education and music educators. Research is a descriptive study. Following the literature review as a data collection technique, semi-structured interview questions were prepared to gather the necessary data for the purpose of the research, and they were asked to respond to the relevant persons in the selected non-governmental organizations. The population of the research is non-governmental organizations established by music educators, and the sample is composed of 4 non-governmental organizations selected from different countries. In the definition of the concepts in the research, in determining and examining the regulations and regulations of the institutions in our country and abroad, the resources published on the websites of these institutions were used with the method of document scanning. As a result of the evaluation of the findings, it has been seen that civil society organizations established by music educators have contributed to the arts, education and social life of their countries by carrying out many studies in the implementation and dissemination of music education and found that they are missing.

Keywords: Non-profit organisation, music education, music educator.

GİRİŞ

Sivil toplum kavramı yapıcı farklı özellikler içeren, birçok ögeyi barındıran, güncelliğini koruyan, çok yönlü bir kavramdır. Sivil toplum, gönüllü bir şekilde insanları bir araya getiren, hükümetlerden bağımsız, örgütleyici özelliğe sahip sosyal bir ortamdır. Sivil toplum kuruluşları bu bağlamda bir araya gelen örgütlenmelerdir. Bu sebeple sivil toplum kavramının tarihte farklı şekillerde ifade edildiği görülmektedir.

Sivil toplum kavramının tarihsel gelişim süreci incelendiğinde, Aristoteles'ten 18. yüzyılın ortalarına kadar uzanan sürede devlet ile sivil toplum arasında bir ayrım olmadığı görülmektedir. Devamındaki süreçte kavramın geçirdiği dönüşümler ve edindiği anlamlar dönemsel farklılıklar, hatta karşıtlıklar sergilemektedir.

Tamer (2010) tarafından yapılan çalışmada sivil toplum kavramının geçirdiği evreler şu şekilde özetlenmiştir:

İlk evrede sivil toplum, bir devletin üyesi olmakla özdeşleşen anlamından kurtulmuş ve kavram, Hobbes ve Rousseau gibi sosyal sözleşmeciler tarafından siyasi otorite etrafında bir araya gelmek biçiminde tasvir edilmiştir. Bu evrede, sivil toplum toplumsal yaşamın her alanını kapsamaktadır.

İkinci evre sivil toplum içindeki bağımsız toplulukların kendilerini devlete karşı savunmalarının meşrutiyet kazanması anlamına gelmektedir. Bu evreyi temsilen Locke'da sivil toplum, geçici ve olumsuz bir alan değil, bireysel hakların bizzat yaşandığı, korunduğu ve uygarlığın merkezini oluşturan bir alan olarak kabul edilmektedir.

Üçüncü evrede sivil toplumun içerdiği özgürlüğün toplumsal çatışmaların kaynağı, devlet müdahalesinin bu çatışmaları önleyici faktör sayıldığı bir anlayış vardır. Hegel sivil toplum ile siyasal toplum arasında bir ayrım yapmış, devlet ve toplum arasındaki çizgileri belirtmiştir.

Devletin düzenlediği alanları ve toplumsal ilişkileri siyasal toplum kavramıyla ifade etmiş, geriye kalan özerk alanları ise sivil toplum olarak isimlendirmiştir.

Son evre ise devlet müdahalesinin sivil toplumu yavaş yavaş boğacağından korkulmaya başlandığı noktayı ifade etmektedir. Bu evrede, Tocqueville'nin çözümlerinde, sivil toplum, üyelik ve eylemlerin gönüllülük esasına dayandığı, aile ve devlet arasındaki tüm ilişkileri ve ağları içermektedir.

Modern toplumlarda ise sivil toplum kavramı, hükümetlerden bağımsız olarak kendi oluşumunu sağlayan, şiddet karşıtı, gönüllüler tarafından kurulmuş; bir araya gelen grubun ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan ve belirli yasal düzenlemelere bağlı olan kuruluşlardır.

Günümüzde genel tanımı ile sivil toplum kuruluşu, belirli amaçları gerçekleştirmek için kamuoyunu yönlendirme ya da bilgilendirme amacıyla çalışan ve gönüllülük esasına dayanan organizasyonel yapılardır.

Sivil toplum kuruluşları, toplumu bilinçlendirme, yönlendirme ve isteklerini idari sisteme iletme işlevleri ile demokrasinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Çoğulculuğun sağlanması, katılımcı bireylerin desteklenmesi ve ele aldıkları konu hakkında temsil ettikleri ve savundukları değerlerin politik alanda görünür olması misyonu ile toplumda demokratik bir ortam oluşmasına olumlu katkıları bulunmaktadır. Bu nedenle dünyadaki birçok devlet demokratik yapılarının güçlenmesi için sivil toplum kuruluşlarına ihtiyaç duymakta ve varlıklarını kuvvetlendirmek için çalışmalar yapmaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşlarının Özellikleri

Sivil toplum kuruluşlarının özellikleri şu şekildedir;

1. Yalnız kendi amacı için değil, topluma yarar sağlamak amacı ile çalışır.
2. Kâr amacı gütmeyiz.
3. Siyasi partilerden ve hükümetlerden bağımsızdır.
4. Gönüllülük esasına dayanır.
5. Bütçe ve faaliyet raporları üyelerin denetleyebileceği gibi şeffaf ve açıktır.
6. Belirli bir konu üzerinde uzmanlaşmıştır.
7. Demokratik bir yapıya sahiptir.
8. Gelirini, bağışlar ve üyelik ödemeleri ile sağlar.
9. Lobi çalışmaları, ikna ve eylemler ile çalışır.
10. Oda, sendika, vakıf, dernek adı altında faaliyet gösterir.

Sivil Toplum Kuruluşlarının İşlevleri

Sivil toplum kuruluşlarının işlevleri şu şekildedir;

1. Sivil toplum kuruluşları demokrasinin gelişmesine katkıda bulunur.
2. Sivil toplum kuruluşları bireylerin ortak amaç ve hedefleri doğrultusunda, kamuoyu oluşturmak suretiyle siyasi iradeyi ve yönetimi karar alma sürecinde etkiler.
3. Sivil toplum kuruluşları, kamuoyu oluşturarak bireylerin taleplerini dile getirmeleri için uygun ortam sağlar. Belirli konularda kamuoyu duyarlılığının oluşturulmasında ve hükümetleri harekete geçiren siyasi baskıların ortaya çıkmasında önemli rol üstlenir.

4. Sivil toplum kuruluşları, çoğulcu toplum yapısını geliştirerek egemen aktörlere karşı dengeleri sağlayan bir unsur olarak işlev görür.
5. Sivil toplum kuruluşları bireylerin siyasi kültürlerini geliştirir, katılımcı ve çoğulcu bir kültürel yapıya zemin hazırlar. Bu sayede bireylere yönetim deneyimi kazandırır.

Sivil Toplum Kuruluşlarının Sınıflandırılması

Bu kuruluşların sınıflandırılmasına yönelik farklı görüşler bulunmaktadır. Uluslararası çalışmalarda en fazla kullanılan sınıflandırma, ICNPO (International Classification of Non-profit Organizations, Uluslararası Kâr Amacı Gütmeyen Kurum Sınıflandırması) sistemi ile yapılan sektörel ayrıma dayalı kategorizasyondur. Yaşama Dair Vakıf (2013) tarafından yapılan kuruluşların faaliyet alanlarına dayanan sınıflandırmada on iki ana kategori bulunmaktadır;

1. Kültür ve Eğlence,
2. Eğitim ve Araştırma,
3. Sağlık,
4. Sosyal Hizmetler,
5. Çevre,
6. Kalkınma ve Barınma,
7. Hukuk, Savunuculuk ve Politika,
8. İyilikseverlik Araçları ve Gönüllü Teşvikçileri,
9. Uluslararası,
10. Din,
11. İş Örgütleri, Mesleki Örgütler ve Sendikalar,
12. Diğerleri.

Günümüzde Sivil Toplum Kuruluşlarının Etkisi

Sivil toplum kuruluşları, toplumda etki etmek ve bilinç oluşturmak istedikleri kesimde kültür, eğitim vb. etkinlikler gerçekleştirmekte ve bu etkinlikler sonucunda elde ettikleri dönütler ile çalışmalarına yön vermektedirler. Çağdaş ve demokratik toplumlarda sivil toplum kuruluşları, toplumsal etkisiyle ülke yönetimlerinde ve yönetsel kararların şekillenmesinde büyük rol oynamaktadır. Bu sebeple, sivil toplum kuruluşları demokrasinin ürünü denilebilmektedir. Sivil toplum kuruluşlarının güçlenebilmesi ve toplumsal işlevlerini etkin bir halde gerçekleştirebilmeleri için o ülkenin demokrasininin güçlü ve sağlam olması gerekmektedir.

Demokrasi ve sivil toplum kuruluşları birbirinin göstergesi niteliğindedir. Demokrasinin gelişmiş olduğu bir ülkede örgütlenme özgürlüğü de gelişmiştir, bu da sivil toplum kuruluşlarının yaygın olduğu anlamına gelir. Gelişmiş sivil toplum kuruluşlarının varlığı, demokrasinin en önemli dayanaklarından birini oluşturur (Yıldırım'dan aktaran Kabasakal, 2008).

Sivil toplum yapılanmalarını ait oldukları toplumsal yaşayıştan ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu yapılanmalar, her toplumda kendine özgüdür ve toplumun ortak kültüründen, ortamından ve anlayışından etkilenir. Sivil toplumun demokratikliği, bulunduğu toplumun demokratik yapısı ile doğru orantılıdır. Toplumun demokratik anlayışı ve siyasal kültürü zayıfsa sivil toplum kuruluşlarının kuvvetli bir yapıya sahip olması beklenemez (Kabasakal, 2008).

Demokrasinin gelişim süreci incelendiğinde, sanatçıların eleştiri ve katkılarının öneminin azımsanmayacak boyutlarda olduğu görülmektedir. Hem kişilerin öznel ve düşünsel dünyasına, hem de toplumsal hayatın ortak dinamiklerine ışık tutan sanatçı, demokrasinin güçlenmesi için en önemli unsurlardandır.

Sanatın desteğiyle ulaşılmak istenen hedef, toplumda olumlu değişimler yaratmaktır. Bu bağlamda sanatın bireylerin kendilerine dönük farkındalıklarını arttırarak özgüvenlerinin güçlenmesini sağladığı, toplumsal hayatta daha bilinçli ve politik anlamda daha katılımcı bireylerin oluşmasına ortam hazırladığı söylenebilir.

Bir devletin tam anlamıyla demokratik olabilmesi için sanatın özgürce icra edilmesi ve sanat kurumlarının desteklenmesi gerekmektedir. Devletlerin demokratik bir yapıya sahip olması sanatçıların sayesinde gerçekleşecektir. Bunun için, kültür politikalarını belirlerken devletlerin dikkatli olmaları ve sanatçıların özgür düşünebileceği bir ortam oluşturmaları gerekmektedir.

Sanat eğitimi, toplumda yetişmekte olan bireyleri her alanda yaratıcılığa yönelten etkinlikler bütünüdür. Nitelikli bir sanat eğitimi ile bireyin duygu dünyası genişler ve düşünce yeteneği eğitilir. Böylece bireyin duygu, düşünce ve izlenimlerini aktarabilme yetenekleri ve yaratıcılığı gelişir. Bu şekilde kişisel bütünlüğe kavuşma yolunda adım atan bireyler, toplumsal bütünlüğün oluşmasını da sağlar. Ayrıca sanat eğitimi, toplum içerisinde kültürel bağın oluşmasını ve kuvvetlenmesini sağlayarak toplumun kendini tanıyabilmesine ve ifade edebilmesine olanak sağlar.

Sanat Eğitimi ve Sivil Toplum Kuruluşları

Günümüz eğitim sisteminde, bireyler yeteneklerini geliştirip bunları toplumsal yaşamda aktif olarak kullanabilecekleri ve sergileyebilecekleri nitelikli bir eğitim ortamına gereksinmektedirler. Bu sebeple sanat eğitimi de en az bilimsel eğitim kadar önemli bir ihtiyaçtır. Sanat eğitiminin uygulanmasında ve yaygınlaştırılmasında çeşitli örgün eğitim kurumlarının katkılarının yanı sıra artık günümüzde, modern dünyanın vazgeçilmezlerinden olan sivil toplum kuruluşlarının katkıları da önemli boyutlardadır (Ece vd., 2013).

Sanatın önemli bir dalı olan müzik, kişinin kendini biçimlendirme çabasında önemli bir yer tutarak bireyin eğitiminde ve bulunduğu topluma uyum sağlamasında büyük bir rol oynar. Ayrıca müzik, toplumların gelişmişlik düzeyini yansıtan bir gösterge olarak kabul edilir.

Müzik, ortak duygular uyandırmada ve kitleyi tek bir varlık oluşturduğu duygusunda birleştirmede en önemli kültürel araçlardan biridir. Antikçağdan, Feodal topluma, Aydınlanma ve Devrimler çağına kadar olan süreçte aydınların, sanatçıların ve siyaset adamlarının müziğe değişik anlamlar yüklemelerinin ardında onun toplumsal bilinç üzerindeki rolü etkili olmuştur. Platon, müziğin değişimiyle sitenin duvarlarının yıkılacağını söylerken aslında müziğin toplumsal ve siyasal değişimlerden ne denli etkilendiğine de işaret etmekteydi (Işıқтаş, 2015).

Demokratik toplumlarda sanat eğitimi ve onun kollarından biri olan müzik eğitimi önemli bir yere sahiptir. Müzik, toplumsal olaylarla paralel bir şekilde gelişir. Toplumsal yaşamı etkileyen olaylar, müziğe de yansır. Bu açıdan müziğin insanlar ve toplumlar üzerindeki etkisi olumlu veya olumsuz olarak kendini gösterebilmektedir.

Demokrasinin yaşandığı toplumlarda, kavram ve yapı olarak geçmişten günümüze gelişen ve değişen sivil toplum kuruluşları, ülkelerindeki sanatçıları ve sanat eğitimi veren kurumları destekleyip gerekli

noktalarda sanatçıların maruz kaldığı olumsuz durumları kamuoyuna yansıtarak bilinç oluşturulması yönünde çalışmalar yapmaktadır. Günümüzde sanatın ve sanat eğitiminin her dalında, çeşitli yönleri ile var olan sivil toplum kuruluşlarının devamlılığının sağlanması, toplum için önemli bir gereksinim haline gelmiştir.

Müzik Eğitimcileri Tarafından Kurulan Sivil Toplum Kuruluşları

Sanat eğitiminin önemli kollarından birini müzik eğitimi oluşturmaktadır. Müzik eğitiminin uygulanmasında ve yaygınlaştırılmasında, müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşlarının birçok çalışmalar yaparak ülkelerinin sanat, eğitim ve toplumsal hayatına katkı sağladığı söylenebilir. Ayrıca bu kuruluşların, müzik eğitimcilerinin mesleki sorunlarını gündeme getirerek bu sorunlara çözüm arama ve müzik eğitimcilerinin mesleklerini geliştirmeye yönelik düşüncelerini paylaşabilecekleri bir platform oluşturma görevini üstlendiği söylenebilir.

Müzik Eğitimcileri Tarafından Kurulan Ulusal ve Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları

Araştırmada, müzik eğitimcileri tarafından kurulmuş olan 12 sivil toplum kuruluşu internet siteleri aracılığıyla vizyon, misyon, tarihçeleri ve yaptıkları çalışmalar yönüyle incelenmiştir. Bunlardan 2'si uluslararası nitelikte olup diğer 10'u yerel kuruluşlardır. Sözü edilen 12 kuruluş içerisinde 2'si uluslararası, 2'si ulusal olan 4 sivil toplum kuruluşu ile görüşme yapılmıştır.

Dünyanın farklı bölgelerinde müzik eğitimcileri tarafından kurulan ve internet aracılığıyla bilgilerine ulaşılan sivil toplum kuruluşları aşağıdaki gibidir:

1. Canadian Music Educators' Association (<http://cmea.ca/>)
2. European Association for Music in Schools (<https://eas-music.org/>)
3. European Music Educators Association (<http://www.emeamusic.org/>)
4. International Society for Music Education (<https://www.isme.org/>)
5. Korea International Music Educators Association (<https://www.kimeaonline.org/>)
6. Müzik Eğitimcileri Derneği (<http://www.muzed.org.tr/>)
7. National Association for Music Education (<https://nafme.org/>)
8. The Australian Society for Music Education (<http://www.asme.edu.au/>)
9. The Hungarian Music Council (<http://www.hunmusic.hu/>)
10. The Japan Music Education Society (<http://xn--6oqq31akwh8pa94cx0fi79cv40b.com/english>)
11. The Music Education Council (<http://www.mec.org.uk/>)
12. The South African Society of Music Teachers (<http://www.sasmt-savmo.org.za/>)

Görüşme Yapılan Kuruluşlar

International Society for Music Education – ISME

The International Society for Music Education (Uluslararası Müzik Eğitim Derneği) “müzik eğitimi, genel eğitimin ayrılmaz bir parçası haline getirmek amacıyla” UNESCO tarafından 1953'te düzenlenen bir konferansta kurulmuştur. Bu amaç, geçtiğimiz yıllarda ISME'nin ana uğraşı olmuştur ve en önemli motivasyon kaynağı olmaya devam etmektedir.

Kuruluşunu takip eden yıllarda ISME, kademeli olarak gelişerek insanların müzik ile etkileşime geçtiği ve müzik sayesinde kendilerini geliştirdiği, çeşitli yöntemleri tanıtmanın yollarını arayan müzik eğitimcileri için kurulmuş dünya çapında bir organizasyon olarak bugünkü halini almıştır. 1953'ten bu yana ISME, yaşam boyu müzik öğrenimini anlamak ve desteklemek için çalışan uluslararası, disiplinler arası ve kültürler arası bir meslek ağıdır. Dünya çapında 80 üzerinde ülkeden üyeler eğitim, kültür, kültür mirasının korunması ve gelişimi için çalışmalar yürütmektedir.

ISME

1. International Music Council ve Unesco'ya bağlıdır,
2. Seksenin üzerinde ülkede etkindir,
3. Müzik eğitiminde birincil uluslararası organizasyondur,
4. Tüm müziklere ve tüm kültürlere saygı gösterir,
5. Her bireyin müzik eğitimi almaya hakkı olduğuna inanır,

Amaçlar

ISME, tecrübe edilen müzik deneyimlerinin tüm yönleri ile insan yaşamının önemli bir parçası olduğuna inanır. ISME'nin amacı bu deneyimleri çeşitli yollarla zenginleştirmektir:

1. Karşılıklı saygı ve destek temeline dayanan uluslararası bir müzik eğitimcileri birliği kurmak ve sürdürmek,
2. Dünyadaki müzik eğitimcileri arasında evrensel bir kültürlerarası anlayış ve işbirliğini teşvik etmek,
3. Müzik eğitiminin dünya çapında her yaştan ve kesimden insana verilmesini desteklemek. (Isme, t.y.).

Müzik Eğitimcileri Derneği (MÜZED)

Müzed, müzik eğitimcilerini Türkiye genelinde bir araya getiren yaygın, kitlesel bir meslek kuruluşudur. 26 Ocak 1967'de Hayri Akay, Veysel Arseven, Nurhan Büyükgöncü, Nurhan Cangal, Saip Egüz, Kemal Gündüz, Erdoğan Okyay ve Fehmettin Özgüç tarafından Ankara'da kurularak 1977'ye kadar etkinlik gösteren ve ülkemiz müzik eğitimcilerinin ilk örgütü olan Türkiye Müzik Öğretmenleri Derneği'nin devamı niteliğindedir. Yeni yapılanmasıyla MÜZED, Cumhuriyetimizin 75. yılını kutlama hazırlıklarında görev alan yaklaşık yüz müzik öğretmenin kararıyla 5 Şubat 1999 günü Ankara'da kurulmuştur.

Müzik eğitimcisi yetiştiren bir öğretim kurumunu bitiren herkes derneğe üye olabilmektedir. Ayrıca müzik eğitimi bölümlerinin öğrencileri ve müzik eğitimine gönül veren sanatçılar da derneğe onursal (fahri) üye olabilmektedir. Bu bağlamda derneğin üyeleri arasında, her derecedeki eğitim öğretim kurumunda görev yapan öğretmenler, üniversite öğretim üyeleri, müzik eğitimcisi olup başka alanlarda görev yapan (sanatçı, müzik yayıncısı, işletmeci vb.) kişiler ile emekli müzik eğitimcileri bulunmaktadır.

Müzed, Mustafa Kemal Atatürk'ün ideallerine, cumhuriyetin ideallerine, müzik devrimi ideallerine bağlı ulusal ve demokratik bir örgüttür.

Müzed, Uluslararası Müzik Eğitimi Birliği (ISME) ve Avrupa Müzik Eğitimi Birliği (EAS) üyesidir. Bu kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmaktadır.

Amaçlar

Müzik eğitimcilerinin meslekî, demokratik, sanatsal, kültürel ve ekonomik dayanışmasını sağlamak, müzik eğitiminin geliştirilmesine, Atatürk'ün öngördüğü müzik devriminin tamamlanmasına ve ileri götürülmesine katkıda bulunmaktır (Müzed, t.y.).

Korea International Music Educators Association – KIMEA

Ekim 2010'da Kore'deki uluslararası okullardan bir grup müzik eğitimcisi, öğrencileri için müziğe ilişkin olanaklar yaratacak bir organizasyon oluşturma gerekliliğini fark etmiştir. Bu kurucu üyeler, işbirliği yapmak ve geleceği planlamak üzere Asia Pacific International School'da bir araya gelmiştir. Korea International Music Educators Association (Kore Uluslararası Müzik Eğitimcileri Derneği) bu kuruluş toplantısıyla hayata geçmiştir.

KIMEA, Kore'deki müzik eğitimi ilerletmeye adanmış bir kuruluştur. Üyeleri arasında her kademedeki müzik eğitimcileri bulunduğu gibi uluslararası okullarda görev yapan koro, grup ve orkestra şefleri de bulunmaktadır.

KIMEA paylaşmak, teşvik etmek ve Kore'deki müzik eğitimi geliştirmek için mümkün olduğu kadar çok müzik eğitimcisini bir araya getirmeyi hedeflemektedir.

Amaçlar

Uluslararası nitelikte bir müzik eğitimcileri derneği olarak KIMEA'nın misyonu, Kore'deki müzik eğitimi ilerletmektir (Kimea, t.y.).

The Hungarian Music Council – HMC

The Hungarian Music Council (Macar Müzik Konseyi), kamuya hizmet eden ve ulusal yetkinliğe sahip bir mesleki kurumlar birliğidir.

Amaçlar

Macar müzik kültürünün sosyal araçlarla tanıtılması, müzikal değerlerin korunması ve yaygınlaştırılması, eğitim sistemi ve bağımsız müzik etkinlikleri yoluyla müziğin toplumsal temelini geliştirilmesi ve Macar müzik kültürünün uluslararası konumunun güçlendirilmesidir.

Macar Müzik Konseyi 5 Aralık 1990 tarihinde 20 müzik derneği tarafından kurulmuştur. Mevcut olarak 38 sivil toplum örgütü, 14 birleşik kurum ve 10 bireysel üyeden oluşmaktadır.

Macar Müzik Konseyi misyonunu yerine getirmek için;

- Birçok profesyonel ve bölgesel grubun etkinliklerini ve çeşitli müzik türlerini kucaklar, koordine eder, yurtiçi ve uluslararası faaliyetlerine yardımcı olur,
- Müzik kültürünü etkileyen kanun hükmünde kararname ve kalkınma planlarının hazırlanmasına katılmakta, görüşlerini öne sürmekte ve kamu yönetimine profesyonel tavsiyeler vermektedir (www.nefmi.gov.hu),
- Diğer müzik ve sanat organizasyonları ve kurumlarıyla işbirliği yapmaktadır,

- Karar verme ve danışma organlarında temsil edilmekte ve Macar Ulusal Kültür Fonu'nun müzik müteveli heyeti üyelerini atayarak koordinasyonunu sağlamaktadır (www.nka.hu),
- Müzisyenleri devlet nişanları için önermekte ve Bakanlık'a sunulmak üzere müzik ödülleri adaylıklarını koordine etmektedir,
- Profesyonel korolar ve senfonik orkestralarla birlikte Dünya Müzik Günü'nde "en iyi orkestra", "en iyi koro" gibi başarı belgeleri vermektedir,
- Müzik kültürünün önemli konularında görüş belirtmekte ve müzisyenlerin kamusal haklarını savunmaktadır,
- Macaristan'dan ve yurtdışından yöneltilen müzik hayatı ile ilgili sorularda bilgi kaynağı görevi üstlenmektedir (Hmc, t.y.).

Bu bölüme kadar çalışmanın örneklemini oluşturan kuruluşlar tanıtılmıştır. Devamında bu kuruluşların yapılanmalarının ve üstlendikleri misyonların neler olduğu incelenmiş ve bu doğrultuda, "Müzik eğitimcileri tarafından kurulan ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının amaç ve işlevleri nelerdir?" sorusuna yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın ana problemi doğrultusunda Türkiye'de ve yurtdışında belirlenmiş olan sivil toplum kuruluşlarının;

1. Kuruluş tarihi, yeri, amaçları ve maddi kaynaklarının neler olduğu,
2. Kurucu üye profilinin kimlerden oluştuğu,
3. Okullarda kaliteli müzik eğitimi verilmesi ve müzik eğitimi ile ilgili kamuoyu oluşturulması yönündeki çalışmalarının neler olduğu,
4. Ulusal ve uluslararası alanda müzik eğitimcilerinin bir araya gelebileceği konferanslar, atölye çalışmaları ve toplantılar düzenleyerek bu çalışmaların sonuçlarını web sitelerinde paylaşım paylaşmadıkları,
5. Müzik eğitimi ile ilgili güncel araştırmaları destekleyip kitlelere ulaşmasına aracı olup olmadıkları,
6. Alanında yetkin kişilere "onursal üyelik", "üstün liderlik", "yaşam boyu başarı" gibi ödüller verip vermedikleri,
7. Ülkelerindeki eğitim programlarına, sanat yaşamına ve toplumsal hayata ne gibi katkılar sağladıkları,
8. Gerçekleştirmeyi planladıkları hedeflerinin neler olduğu sorularına yanıt aranmıştır.

Bu alt problemler kapsamında ülkemizde ve yurt dışında müzik eğitimcileri tarafından kurulmuş olan sivil toplum kuruluşlarının incelenmesi, bu kuruluşların işlevlerinin ve toplumsal yaşama katkılarının değerlendirilmesi ve tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma, betimsel bir çalışmadır. Belgesel tarama yönteminin, amaçlı belgesel tarama türü kullanılarak doküman incelemeyi yararlanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak gerekli verileri toplamak üzere yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile sorular hazırlanıp, seçilen sivil toplum

kuruluşlarından Müzed'in temsilcisi ile yüz yüze görüşülmüştür. Diğer kuruluşlara, görüşme soruları internet aracılığıyla ulaştırılıp cevaplandırmaları istenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşları, örneklemini ise farklı ülkelerden seçilen 4 sivil toplum kuruluşu oluşturmaktadır. Örneklemini oluşturan sivil toplum kuruluşları International Society For Music Education, Müzik Eğitimcileri Derneği, Korea International Music Educators Association ve The Hungarian Music Council'dir.

Verilerin Toplanması

Araştırmadaki kavramların tanımlanmasında, ülkemizde ve yurt dışında bulunan kurumların yönetmeliklerinin ve tüzüklerinin belirlenmesinde ve incelenmesinde, bu kurumların internet sitelerinde yayımlanmış olan kaynaklarından belge tarama yöntemi ile yararlanılmıştır.

Ülkemizde ve yurt dışında müzik eğitimcileri tarafından kurulmuş olan sivil toplum kuruluşlarının incelenmesi, bu kuruluşların işlevlerinin ve toplumsal yaşama katkılarının değerlendirilmesi amacıyla, bu alanındaki uzman görüşleri doğrultusunda görüşme soruları hazırlanmış ve alt problemlere yönelik cevaplar aranmıştır. Çalışma kapsamında 12 sivil toplum kuruluşu tespit edilmiştir. Bu kuruluşlar arasında uluslararası özellikte olan Isme, Asya kıtasından Kimea, Avrupa kıtasından Hmc ve Türkiye'den Müzed ile bağlantı kurulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler araştırmanın amaçları doğrultusunda belirlenen ölçütlere göre içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Araştırmanın ana problemine ilişkin alt problemleri çözmeye yönelik olarak, belgesel tarama ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimleme kullanılmıştır.

Analizler, söz konusu olan kurumlar arasından yabancı olanların programlarının İngilizce'den Türkçe'ye çevrilerek incelenmesi ekseninde gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen kayıtlar yazıya aktarılmıştır.

BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde belirlenen sivil toplum kuruluşları ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular, araştırmanın alt problemlerine ilişkin olarak derlenmiş ve yorumlanmıştır. Görüşme soruları yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak, uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur.

Araştırmanın birinci alt problemi belirlenen sivil toplum kuruluşlarının kuruluş tarihi, yeri, amaçları ve maddi kaynaklarının neler olduğudur. Elde edilen bulgulara göre bu kuruluşların amaçları, ülkelerindeki müzik kültürünün korunması ve devamlılığının sağlanması için çalışmak, müzik eğitiminin gelişmesine katkı sağlamak, müzik eğitimcilerine yardımcı olmak ve çeşitli alanlardaki haklarını korumak, öğrencilere olanak sağlamak ve toplumun her kesiminden bireye müziği ulaştırmaktır. Kuruluşların maddi kaynaklarını sponsorluklar, üye ödentileri, bağışlar ve çeşitli fonlar

oluşturmaktadır. Bu kuruluşların farklı bölgelerde, farklı tarihlerde kurulmuş olmalarına karşın ortak bir amaçla ülkelerindeki müzik hayatına her yönüyle katkı sağlamayı kendilerine misyon edindikleri ve elde ettikleri maddi destekleri bu yönde kullandıkları söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemini belirlenen sivil toplum kuruluşlarının kurucu üye profilleri oluşturmaktadır. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşlar müzik eğitimi alanında donanımlı eğitimciler ve sanatçılar tarafından kurulmuştur. Buna göre, bu kuruluşların müzik ve müzik eğitimi alanına emek vermiş kişiler tarafından, toplum hayatına bu yönde katkı sağlamak için belirli ilkeler doğrultusunda kurulduğu söylenebilir. Bu kişiler kendi meslek yaşamlarında karşılaştıkları zorlukların ve eksiklerin giderilmesi için çalışmalar yaparak, tecrübeleri ve bilgi birikimleriyle genç müzik eğitimcilerine yol göstermeyi hedeflemektedirler.

Araştırmanın üçüncü alt problemi belirlenen sivil toplum kuruluşlarının, okullarda kaliteli müzik eğitimi verilmesi ve müzik eğitimi ile ilgili kamuoyu oluşturulması yönündeki çalışmalarının neler olduğudur. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşların okullarda kaliteli müzik eğitimi verilmesi ve müzik eğitimi ile ilgili kamuoyu oluşturulması yönünde çeşitli çalışmalar gerçekleştirdiği görülmüştür. Bu çalışmalar ile eğitim sistemlerinde var olan eksiklerin giderilmesi için bakanlıklarla görüşerek ülkelerindeki müzik politikalarına etki etmekte oldukları, birçok eğitsel ve sanatsal etkinlikle öğrencileri teşvik ettikleri ve gerçekleştirdikleri çeşitli projelerle kamuoyunda müzik eğitimine yönelik bilinç oluşturdukları görülmektedir. Bu kuruluşların toplumdaki etki alanlarının bireysel eğitim ihtiyaçlarından bakanlıklarda ele alınan eğitim politikalarına dek uzanan geniş bir yelpazede olduğu söylenebilir. Daha iyi bir müzik eğitimi için bireysel ve toplumsal ihtiyaçların belirlenmesi ve bunların giderilmesinde sivil toplum kuruluşları önemli rol oynamaktadır.

Araştırmanın dördüncü alt problemini belirlenen sivil toplum kuruluşlarının ulusal ve uluslararası alanda müzik eğitimcilerinin bir araya gelebileceği konferanslar, atölye çalışmaları ve toplantılar düzenleyerek bu çalışmaların sonuçlarını web sitelerinde paylaşım paylaşmadıkları oluşturmaktadır. Elde edilen bulgulara göre; kuruluşların belirli aralıklarla ulusal ve uluslararası olduğu gibi bölgesel çapta da müzik eğitimcilerinin bir araya gelebileceği konferanslar, atölye çalışmaları ve toplantılar düzenledikleri görülmüştür. Bu etkinlikler müzik araştırmaları, erken çocukluk dönemi müzik eğitimi, okullarda müzik eğitimi, özel eğitim ve müzik terapisi, yükseköğretim kurumlarında müzik eğitimi, müzik kültürü ve politikaları gibi çeşitli başlıklar altında yapılan bilimsel toplantılardır. Bunların yanı sıra toplu müzik etkinlikleri, müzik öğretmenlerini destekleme ve güncel bilgilerden haberdar etme amaçlı konferans ve seminerler de yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonuçlarını araştırmacılara kaynak oluşturması amacıyla web siteleri aracılığıyla veya yazılı belgeler halinde paylaşmaktadırlar. Bu sivil toplum kuruluşlarının müzik eğitimi alanındaki araştırmacılar arasında olduğu gibi müzik öğretmenleri arasında da bilgi paylaşımı sağlayacak platformlar oluşturduğu ve bu şekilde bilimsel ve sanatsal hayata katkı sağladıkları söylenebilir.

Araştırmanın beşinci alt problemi kapsamında belirlenen sivil toplum kuruluşlarının müzik eğitimi ile ilgili güncel araştırmaları destekleyip kitlelere ulaşmasına aracı olup olmadıkları araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşların müzik eğitimi ile ilgili güncel araştırmaları destekledikleri ve bu araştırmaları dergi vb. çeşitli yayınlar haline getirdikleri görülmüştür. Uluslararası alanda faaliyet gösteren kuruluşlar yayınlarıyla, geniş kitlelere hitap ederek farklı ülkelerdeki müzik eğitimcileri arasında diyalog oluşması için olanak yaratmaktadır. Bu şekilde hem yeni bilgileri birçok ülkedeki

müzik eğitimcisine ulaştırma imkânı sağlamakta hem de yeni araştırma alanlarını desteklemektedirler. Ulusal çapta faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları yayınlarında öğretmenlerin araştırmalarına yer vermekte ve ülke içinde müzik öğretmenlerinin çalışmalarını paylaşacakları bir platform oluşturmuşlardır. Fakat basılı yayınlarını finanse etmede yaşadıkları zorluklar sebebiyle bu platformu internet ortamına taşımayı tercih etmektedirler.

Araştırmanın altıncı alt problemi kapsamında belirlenen sivil toplum kuruluşlarının alanında yetkin kişilere “onursal üyelik”, “üstün liderlik”, “yaşam boyu başarı” gibi ödüller verip vermedikleri araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşlar müzik eğitime hizmet ve emek veren, çeşitli şekillerde ülkelerinin müzik hayatına katkı sağlayan kişilere bu gibi ödüller vermektedir. Kuruluşların üyelerine ve müzik insanlarına alanda yaptıkları çalışmalar ve verdikleri hizmetten dolayı manevi değeri olan ödüller vererek, onlara saygılarını gösterdikleri görülmektedir. Aynı zamanda ödüller aracılığıyla genç kuşaklara bu kişiler tanıtılarak, çalışmalarının daha görünür hale gelmesini ve bu şekilde gençlerin ülkelerindeki müzik ve müzik eğitiminin geçmişten günümüze gelişimi hakkında bilgi sahibi olmasını sağladıkları söylenebilir.

Araştırmanın yedinci alt problemi kapsamında belirlenen sivil toplum kuruluşlarının ülkelerinin eğitim programlarına, sanat yaşamına ve toplumsal hayata ne gibi katkılar sağladıkları araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşların eğitsel, sanatsal ve toplumsal amaçlarla birçok etkinlik düzenlediği ve bu etkinliklerin toplum üzerinde olumlu etkiler yarattığı sonucuna varılmıştır. Bu kuruluşların eğitici kurslar, şenlikler, yarışmalar düzenleyerek müzik eğitime katkı sağlayıp toplantı, konferans, seminer ve sempozyumlar ile araştırmaları paylaşma ortamı oluşturup; gerçekleştirilen amatör çalışmalarını destekleyerek toplumda müzik eğitimi bilincini oluşturarak ülkelerindeki müzik yaşamının ve kültürünün devamlılığına katkıda buldukları ve ülkelerindeki müzik eğitimi politikalarına dikkat çekerek bu yönde olumlu gelişmeler gerçekleştirilmesini sağladıkları görülmüştür. Kuruluşların başta ülkelerinde müzik eğitiminin yaygınlaşması için hem amatör hem de profesyonel müzik etkinliklerini destekledikleri ve bu etkinliklere erişim sağladıkları söylenebilir. Okullarında müzik yapma imkânı olmayan öğrencilere, bu ortamı sağlamaya çalışmaktadırlar. Ayrıca müzik öğretmenlerinin topluluk içinde çalarak, söyleyerek müzik yaşamından kopmalarının önüne geçmeye çalışmaktadırlar. Bu sivil toplum kuruluşlarının müziği eğitsel, sanatsal ve toplumsal hayatın her katmanına ulaştırmaya çalışan aktif bir yapılanma olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmanın sekizinci alt problemi belirlenen sivil toplum kuruluşlarının gerçekleştirmeyi planladıkları hedeflerinin neler olduğudur. Elde edilen bulgulara göre; bu kuruluşların, okullarda daha iyi bir müzik eğitimi verilmesi için eğitim politikalarının iyileştirilmesi yönünde çalışmalar yapmayı, müzik eğitime ulaşmakta güçlük yaşayan öğrencilere eğitim imkânları sağlamayı, uluslararası çalışmalar ve sanatsal organizasyonlar düzenlemeyi ve ülkelerinin müzik kültürünün gelişimini sağlamayı hedefledikleri görülmektedir. Bu kuruluşların gelecekte yapmayı planladıkları çalışmalar ile ülkelerinin kültürel ve sanatsal gelişimini çeşitli müzik eğitimi etkinlikleri ile desteklemeye devam edecekleri, müzik eğitimcilerine ve öğrencilere olanaklar sağlamaya ve müzik eğitimi politikalarına dikkat çekmeye devam edeceklerini söylemek mümkündür.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; müzik eğitiminin uygulanmasında ve yaygınlaştırılmasında, müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşları birçok çalışma yaparak ülkelerinin sanat, eğitim ve toplumsal hayatına katkı sağlamakta, eksikleri gidermektedir.

Birçok ülkede eğitimcilerin ve sanatçıların bir araya gelerek örgütlenmesi yoluyla oluşan bu kuruluşların, dünyadaki ve ülkelerindeki müzik eğitim programlarına büyük etkisi olduğu görülmektedir. Bu kuruluşlar, başta okullardaki müzik eğitimin niteliğinin yükseltilmesi ve ülkelerinde müzik eğitiminin geliştirilmesi yolunda çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu çalışmalarda çağdaş ve güncel müzik eğitim programları hazırlanmasında bakanlığa öneriler sunmaktadır. Çağdaş ve güncel programlara uygun ders materyalleri ve ders kitapları geliştirilmesinde yol gösterici bir rol üstlenmektedir. Müzik eğitimcilerine seminerler vererek onların, farklı alanlardaki eksiklerini tamamlamalarına yardımcı olmak ve yeniliklerden haberdar olmalarını sağlamaktadır. Sanata ulaşmakta güçlük çeken, yeteneği olan ama sanat eğitimi alamayan çocuklara müzik eğitimi alma imkânı sağlayarak sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirmektedir.

Ayrıca bu sivil toplum kuruluşları müzik eğitime yönelik araştırmaları destekleyip, ulusal ve uluslararası konferanslar düzenlemektedir. Bu şekilde araştırmacıların bildiri sunmaları, atölye çalışmaları vb. yapmaları sağlanarak araştırmalarını paylaşmaları desteklenmektedir. Sunulan bildiriler, sonrasında kitap haline getirilerek ve internet sitelerinde yayınlanarak, araştırmaların daha çok insana ulaşması sağlanmaktadır. Yayınladıkları dergi vb. yayınlarla müzik eğitimcilerinin yaptığı araştırmaların geniş kitlelere ulaşmasına olanak sağlayarak çalışmaları desteklemekte ve eğitimcilerin ortak sorunlarına çözüm bulmaya çalışmaktadır.

Bu kuruluşlar, müzik eğitimi veren kurumların bir araya gelmesine öncülük ederek bu kurumlar arasında iletişim köprüsü oluşturmaktadır. "Onursal Üyelik", "Müzik Eğitiminde Hizmet Ödülü" vb. ödüller ile bu alana hizmet etmiş eğitimcilere ve sanatçılara saygılarını sunmakta ve genç kuşaklara bu kişilerin çalışmalarını aktarmaktadır. Gönüllülük esasına dayanarak kurdukları koro ve orkestralar ile konserler vermektedir. Üyelerini müzik yapmayı bırakmamaları yönünde teşvik etmektedir.

Müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşları ulusal ve uluslararası müzik festivalleri, yarışmalar ve şenlikler düzenleyerek toplumun sanat yaşamında olumlu katkılar sağlamakta ve toplumda müzik bilinci yaratmaktadır. Küçük şehirlerde orkestra, koro gibi müzik topluluklarının oluşmasını destekleyerek müziğin daha çok insana ulaşmasına olanak yaratmaktadır. Bu şekilde, kendi ülkelerinin müzik kültürünü koruyarak yaşatmakta ve gelişimine yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir.

ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın sonuçlarına ilişkin önerilere yer verilmiştir.

Müzik eğitimcileri tarafından kurulan sivil toplum kuruluşlarının yaptığı çalışmaların toplumun sanat ve eğitim yaşamında olumlu etkiler bıraktığı görülmektedir. Müzik eğitimcilerine mesleki anlamda katkıda bulunmakta; öğrencilere maddi ve eğitsel anlamda destek olmakta ve müziğin toplumun her kesimine ulaşmasını ve sanat bilincinin yerleşmesini sağlamaktadır. Bu gibi kuruluşların desteklenmesi ve devamlılığının sağlanması için üyelerinin aktif olarak rol alması ve toplum tarafından da maddi ve

manevi olarak desteklenmesi gerekmektedir. Yapılan çalışmaların geliştirilmesi ve devamlılığının sağlanması için yayınların desteklenmesi ve artması sağlanmalıdır. Benzer kurumların birbirini destekleyerek yapacağı ortak çalışmaların artması, etkinliklerin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayacaktır.

Gerçekleştirdikleri faaliyetlerin duyurulması ve sonuçlarının paylaşılması için kuruluşların etkili tanıtımlar yapmaları ve medyayı daha etkin kullanabilmeleri, ulaştıkları kitleyi genişletecek ve yaptıkları çalışmaları görünür kılacaktır.

Üniversite öğrencilerinin edinecekleri meslekle ilgili sivil toplum kuruluşları hakkında bilgilendirilmeleri, gelecekte bu kuruluşlara üye olarak aktif bir şekilde çalışmalarını ve bu kuruluşların devamlılığına katkıda bulunmalarını sağlayacaktır.

Dünyada aktif olarak çalışan sivil toplum kuruluşlarının tanıtılması, bu kuruluşların daha görünür olmasını sağlayarak etki alanlarını arttıracaktır. Bu da ülkelerdeki yerel sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına örnek teşkil etmesi açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Alyakut, B. (2007). *Sivil toplum kuruluşlarında stratejik yönetim süreci ve sivil toplum kuruluşlarında stratejik yönetim uygulamalarının incelenmesine yönelik bir alan araştırması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Apaydın, M. (2002). Müzikle ilgili sivil toplum örgütlerinin müzik kültürü ve eğitiminin gelişmesine katkıları ve bir örnek olarak "Türkiye Polifonik Korolar Derneği". *Uluslararası Avrupa'da ve Türk Cumhuriyetleri'nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi*. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bingöl, B. (2011). Sanat özgürlüğü. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*. 1(2), 92-139.
- Canadian Music Educators' Association. (2017). <http://cmea.ca/> sayfasından erişilmiştir.
- Ece, A. S., Barış, D. A. ve Doğan, M. S. (2013). Sanat derneklerinin etkinliklerinin sanat eğitimi açısından incelenmesi (Bolu ili örneği). *International symposium on changes and new trends in education*. 22-23-24 Kasım 2013, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- European Association for Music in Schools. (2017). <https://eas-music.org/> sayfasından erişilmiştir.
- European Music Educators Association. (2017). <http://www.emeamusic.org/> sayfasından erişilmiştir.
- Hungarian Music Council. About Hmc. (2017) [http://www.hunmusic. hu/aboutus.html](http://www.hunmusic.hu/aboutus.html) sayfasından erişilmiştir.
- International Society for Music Education. About Isme. (2017). <https://www.isme.org/about> sayfasından erişilmiştir.
- Işıktaş, B. (2015). Avrupa'da devrimler çağında toplumsal değişim, kültür ve müzik yaşamına dair notlar. *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 6-31.
- Kabasakal, M. (2008). *Sivil toplum ve demokrasi*. Denetçi Yeterlilik Tezi, T.C. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı. Ankara.
- Korea International Music Educators Association. About Kimea. (2017). https://www.kimeaonline.org/about_us sayfasından erişilmiştir.
- Müzik Eğitimcileri Derneği. (2017). <http://www.muzed.org.tr> sayfasından erişilmiştir.
- National Association for Music Education. (2017). <https://nafme.org/> sayfasından erişilmiştir.
- Tamer, M. G. (2010). Tarihsel süreçte sivil toplum. *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 27(1), 89105.
- The Australian Society for Music Education. (2017). <http://www.asme.edu.au/> sayfasından erişilmiştir.
- The Hungarian Music Council. (2017). [http://www.hunmusic. hu/](http://www.hunmusic.hu/) sayfasından erişilmiştir.
- The Japan Music Education Society. (2017). <http://xn--6oqq31akwh8pa94cx0fi79cv40b.com/english> sayfasından erişilmiştir.

- The Music Education Council. (2017). <http://www.mec.org.uk/> sayfasından erişilmiştir.
- The South African Society of Music Teachers. (2017). <http://www.sasmt-savmo.org.za/> sayfasından erişilmiştir.
- Velioğlu, M. (2009). *Sivil toplum kuruluşlarının demokrasi üzerindeki etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Yaşama Dair Vakıf. (2013). Türkiye’de sivil toplumun gelişimi ve sivil toplum kamu işbirliğinin güçlendirilmesi projesi. Verilerle sivil toplum kuruluşları. <http://en.yada.org.tr/pdf/c9b3f2a6d1595bde1124f6df6e830903.pdf> sayfasından erişilmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

Civil society is a form of social engagement in which people form organizations independent of governments or organizing bodies. Non-governmental organizations can be defined within this context. Today, non-governmental organizations work on the basis of volunteering and working with the purpose of directing or informing the public to achieve certain goals.

In today's education system, individuals need a qualified educational environment in which they can develop their talents and actively use and exhibit them in social life. For this reason, art education is at least as important a need as scientific education. One of the important branches of art education is music education. It can be said that non-governmental organizations established by music educators contribute to the art, education and social life of their countries by making many studies in the implementation and dissemination of music education.

In this research, 12 non-governmental organizations founded by music educators were examined in terms of their vision, mission, histories and their work through their websites. 2 of them are international and 10 of them are local organizations. Out of the 12 mentioned organizations, interviews were made with 4 non-governmental organizations, 2 of which are international and 2 of which are national.

Research has been conducted as a descriptive study. Documentary scanning method was used to examine documents using the purposeful documentary screening type. In order to collect the necessary data in accordance with the purpose of the research, questions were prepared with semi-structured interview technique and face to face with the representative of Müzed, one of the selected non-governmental organizations, face to face. Other organizations were asked to send and answer interview questions via the Internet. The universe of the research is non-governmental organizations established by music educators and the sample is composed of 4 non-governmental organizations selected from different countries. The non-governmental organizations that make up the sample are International Society For Music Education, Music Educators Association, Korea International Music Educators Association and The Hungarian Music Council.

The data obtained in the research were analyzed by content analysis method according to the criteria determined for the purposes of the research. In order to solve the sub-problems related to the main problem of the research, documentary screening and semi-structured interview technique was used. Description is used to analyze the obtained data. The analyzes were carried out on the axis of examining the programs of foreigners among the mentioned institutions by translating from English into Turkish. The records obtained as a result of the interviews were transcribed.

It was found that the works of non-governmental organizations established by music educators have had a positive effect on the art and education life of the society. It contributes professionally to music educators; it supports students financially and educationally, and enables music to reach all segments of society and to establish art awareness.. Introducing non-governmental organizations actively working in the world will increase their impact by making these organizations more visible. This is important in terms of setting an example for the work of local non-governmental organizations in the countries.